

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ЦІ ВІНАВАТЫЯ Ё МІНУЛАЙ ВАЙНЕ СЁННЯШНІЯ НЕМЦЫ?

Я шмат разоў наведваў Нямецчыну. Агулам у гэтай краіне я пражыў каля дзесяці месяцаў. І калі нядаўна на ўроку нямецкай мовы школьнікі запыталіся ў мяне, ці баюся я немцаў, я здзівіўся. “Чаму я мушу іх баяцца?” – спытаўся я ў адказ. “Яны ж забіваюць, паляць жывых людзей, да іх страшна ехаць”, – аргументавалі васьмі-дзесяцігадовыя дзеці.

Відаць, такі малюнак склаўся ў дзіцячых галовах пасля штогадовай ідэалагічнай траскатні і нядаўніх святочных мерапрыемстваў да Дня Перамогі. І куды мы дойдзем з такой сістэмай патрыятычнага выхавання?

Пачну з таго, што ў Еўропе сёння фашызму няма. Няма там і расавай нянавісці. Бо ў адной толькі Германіі цяпер жывуць больш пяці мільёнаў турак. А з 82-х мільёнаў жыхароў гэтай краіны кожны дзясятая ўжо не немец па нацыянальнасці.

Немцы сёння таксама святкуюць перамогу над фашызмам. А гэта гарантыя, што фашызм у Нямецчыне ўжо ніколі не з’явіцца. Хаця ад яго з’яўлення не застрахавана любая краіна, у тым ліку і Беларусь. (Тых, хто цікавіцца самім тэрмінам “фашызм” і прыкметамі фашысцкай дзяржавы, я адсылаю да артыкула “Ці спраўдзіўся прагноз прафесара”, які быў размешчаны на сайце beshankovichy.by 10-га траўня.)

У нашай краіне з набліжэннем майскіх святаў штогод распачынаецца сапраўдная вакханалія, мэта якой адрадыць страчанае пачуццё былых перамог. І ў неакрэпшых яшчэ дзіцячых мазгах такое “патрыятычнае выхаванне” дае свой вынік: дзеці пачынаюць ненавідзець не вайну наогул, а сённяшніх немцаў.

Я ні ў якім разе не збіраюся тут абельваць сапраўдных злачынцаў, якія распачалі тую вайну і якіх ужо даўно няма сярод жывых. Я хачу толькі падкрэсліць небяспеку, якая параджаецца дзяржаўнай ідэалагічнай машынай, згодна якой усе рускія – браты, а ўсе немцы – ворагі.

Войнаў на нашай зямлі хапала заўсёды. Войны з “братнім рускім народам”, якія цяпер вывучаюцца на ўроках гісторыі Беларусі, былі не менш страшнымі і жорсткімі, чым апошняя вайна з немцамі. Цягам трох стагоддзяў нашы землі цалкам спусташаліся, людзей забівалі або забіралі ў рабства, хаты паліліся... Тыя войны з Расейскай імперыяй, аднак, не ўкладваюцца ў стройную сістэму патрыятычнага выхавання, а таму наогул замоўчваюцца. На тыя палі, дзе ў змаганні з наваляй з усходу гінулі тысячы ваяроў у 16-м – 18-м стагоддзях, не кладуцца кветкі, на месцах баёў не ўсталёўваюцца памятныя знакі. Затое з году ў год рэгулярна выцягваюцца на святло падзеі мінулага стагоддзя, дзе беларусы коштам мільёнаў жыццяў адстаялі імперыю пад назвай СССР, якая потым мела няшчасце разваліцца і без вайны.

Пры святкаванні Дня Перамогі варта было б ўспомніць, што вайна 1941-1945 г.г. была для беларусаў не

толькі вайной супраць фашызму, але і вайной грамадзянскай. То-бок, частка беларусаў (а гэта каля паўмільёна чалавек), якую перад вайной запісалі ў ворагі народаў і незаконна рэпрасавалі, карысталася выпадкам расправіцца з крыўдзіцелямі – прадстаўнікамі савецкай сістэмы. Таму апошняя вайна стала такой крывавай менавіта для жыхароў Беларусі, а не для іншых краін, што знаходзіліся на часова акупіраванай тэрыторыі.

Лінія фронту пракочвалася праз Беларусь двойчы – у чэрвені-ліпені 1941-га і ў чэрвені-ліпені 1944-га. І за момант яе праходжання праз Беларусь мы панеслі ахвяры. Але размова можа ісці не пра мільёны загінулых, і нават не пра сотні тысячаў. А тыя мільёны жыхароў Беларусі былі знішчаныя на братазбойчай грамадзянскай вайне, якая несупынна ішла на нашай зямлі тры доўгія гады.

З памяці нічога не выкрэсліш. Помніць трэба ўсё – і добрае і дрэннае. Але ж не на нянавісці да іншых народаў (ці то рускіх, ці то немцаў) павінна будавацца патрыятычнае выхаванне моладзі.

Толькі любоў да ўсяго роднага, найперш роднай мовы і культуры, можа стаць падмуркам, на якім можна адрадыць супольнасць людзей, каб яе можна было назваць словам НАРОД.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

ПАМЯЦІ ПАЭТА

ПРАВІЛЫ ЖЫЦЦЯ ГЕНАДЗЯ БУРАЎКІНА

“Калі я прыйшоў на Дзяржтэлерадыё, у мяне была асабістая задача — зрабіць беларускае тэлебачанне нацыянальным.”

Я адчуваў падтрымку Машэрава. А вось цяперашнія кіраўнікі тэлебачання беларускую мову дабіваюць. Той жа спартовы каментатар Навіцкі, якога я браў на працу, можа хораша весці рэпартажы па-беларуску. Але не робіць гэтага. Значыць, яму сказалі, што гэта не трэба.

Калі народ не зразумее, што такое мова, то хай рыхтуецца да таго, што спярша яго будуць абсмейваць, потым ім будуць пагарджаць, а пасля ён проста знікне.

Я не дужа разумею людзей, якія то з вялікім жаданнем прасіліся ў партыю, выкарыстоўвалі яе асаблівае становішча ў грамадстве, то потым пачыналі яе ўсяляк бэсціць і паліць партбілеты. Я проста «страціў сувязі з партыяй» — была некалі такая фармулёўка. Хоць да мяне прыходзілі ўжо новыя камуністы, запрашалі мяне ў партыю, калі я адмовіўся, папракалі, штоя «здроздзіў партыі». Але я адказваў, што гэта партыя здрадзіла мне, бо тыя ідэалы, дзеля якіх я туды некалі ішоў, на практыцы не пацвярджаліся.

Дастаткова доўга я папрацаваў каля высокіх чыноўнікаў і скажу, што разумнаму кіраўніку халуі не падабаюцца, а яршыстыя людзі падабаюцца, яны хочуць перацягнуць іх на свой бок.

У мяне была адна сустрэча з Лукашэнкам у складзе групы творчай інтэлігенцыі. І я адкрыта выказаў сваю думку адносна сітуацыі з нашай нацыянальнай культурай.

Больш за 6—7 гадоў на адным месцы кіраўнік не павінен затрымлівацца. Па-першае, ён стамляецца. Ён ужо не можа выпрацоўваць новыя яркія ідэі. Па-другое — прыходзіць бюракратычны вопыт. Калі напачатку працыя не ўмеў ад таго-сяго адмовіцца, то напрыканцы, калі нешта не хацеў

рабіць, ведаў, як гэтага дасягнуць. А гэта, калі казаць адкрытым тэкстам, застой.

Адказнасць перад прафесіяй і перад часам — роўная. Можна гаварыць пра нейкія дэталі — у адных была ініцыятыва, а іншыя выконвалі загад. Але маральная адказнасць аднолькавая. На Нюрнбергскім працэсе многія злачынцы казалі: «Мы выконвалі загад, мы ні ў чым не вінаватыя!» Дык вось, кожны, і ў тым ліку журналіст, павінен разумець, які загад ён выконвае. У войску і то ёсць правіла супрацьзаконны загад не выконваць.

Для мяне галоўнае вызначэнне — інтарэсы Беларусі.”

Генадзь Бураўкін

НАША ЖЫЦЦЁ

ВЫПУСКНЫ Ё БЕШАНКОВІЧАХ

12-га чэрвеня а 19-й гадзіне вечара ў Бешанковічах на цэнтральным пляцу далі старт святкаванню выпускных вечароў.

Упершыню на плошчы сабралі выпускнікоў з усіх сярэдніх школ раёна. Перад імі выступалі кіраўнікі раёна, якія прамаўлялі ўзнёслыя словы.

Лепшыя вучні раёна атрымалі ўзнагароды. Пры ўзнагароджанні прагучала і такая фармулёўка, як “лепшы актывіст”. Колькасць “ня лепшых” была значна большая. Але “ня лепшых” таксама весяліліся, апладыравалі, танчылі.

Усё сапсаваў дождж. Ён пачаўся хвілін праз 20 пасля ўрачыстага адкрыцця і да 19-40 заявіў усур’ёз пра свае намеры.

Пра гэты дождж было даўно вядома з Інтэрнэту. Пры жаданні можна было перанесці мерапрыемства на гадзіну раней, і тады б выпускнікам не прыйшлося выжываць у экстрэмальных умовах.

Застаецца дадаць, што ўсе выступоўцы на мерапрыемстве карысталіся выключна расейскай мовай.

Г.Станкевіч

АБ’ЯВА: Прапануем дадатковы заробак для тых, хто гатоў камунікаваць з грамадзянамі. Звяртайцеся па дадатковую інфармацыю на кантакты рэдакцыі.

ПРИВАТЫЗАЦЫЯ

ЗАВЫШЭННЕ КОШТУ
ПРИВАТЫЗУЕМЫХ КВАТЭР

Па патрабаванні пракуратуры Віцебскай вобласці, якая на пастаяннай аснове ажыццяўляюцца праверкі выканання заканадаўства аб прыватызацыі жылых памяшканняў, праведзена пераацэнка кошту кватэр.

Вынікі праверак, праведзеных у Полацкім, Бешанковіцкім і Чашніцкім раёнах, паказалі, што службовымі асобамі райвыканкамаў і іншых упаўнаважаных арганізацый дапускаюцца неадзінкавыя парушэнні заканадаўства ў гэтай сферы, паведамляе прэс-служба генеральнай пракуратуры.

Так, праверкай выяўлены парушэнні заканадаўства пры ацэнцы жылых памяшканняў. Напрыклад, камісіяй па прыватызацыі жылля, створанай пры УКП ЖКГ «Бешанковіцкі камунальнік», пры вызначэнні кошту жылых

памяшканняў няправільна ўжываліся каэфіцыенты спажывецкіх якасцяў, у выніку чаго кошт кватэр вызначалася няправільна.

Па патрабаванні пракуратуры Віцебскай вобласці ўсе кватэры, пры разліках кошту якіх былі дапушчаны памылкі, пераацэнены. У некаторых выпадках розніца паміж ўстаноўленым і фактычным коштам жылля складала ад 1,5 да 10 мільёнаў рублёў.

У ходзе наглядных мерапрыемстваў выяўлена, што азнаямленне грамадзян з актамі ацэнкі іх кватэр не выраблялася, рашэння аб прыватызацыі жылых

памяшканняў прымаліся пры адсутнасці неабходных дакументаў, звароты грамадзян разглядаліся павярхоўна і няпоўна.

У сувязі з парушэннямі заканадаўства пракуратурай Віцебскай вобласці старшыням Полацкага, Бешанковіцкага і Чашніцкага райвыканкамаў ўнесены тры прадстаўленні аб устараненні парушэнняў заканадаўства аб прыватызацыі жылых памяшканняў, прычын і ўмоў, якія ім садзейнічалі.

Па выніках разгляду двух актаў нагляду сем службовых асобаў прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці.

Народныя навіны Віцебска

БУДАЎНІЦТВА

НА СТАДЫЁНЕ ПАЧАЛІ
ЎСТАНОЎКУ СЯДЗЕННЯЎ ДЛЯ
ГЛЕДАЧОЎ

Больш за месяц таму распачаўся рамонт стадыёну ў Бешанковічах. Шчыра кажучы, за гэты час будаўнікі паспелі зрабіць няшмат.

Але работы хоць і марудна, ды прасоўваюцца наперад. Чацвёртага чэрвеня будаўнікі прыступілі да ўстаноўкі сядзенняў для гледачоў. Яны манціруюцца на спецыяльныя металёвыя канструкцыі, якія замураваныя ў бетон.

Адначасова вядзецца падрыхтоўка другой трыбуны для ўстаноўкі сядзенняў. Таксама вядуцца работы па абнаўленню фасаду будынка

за трыбунамі. З яго знікае надпіс, які тут быў раней “Быстрее Выше Сильнее”. А мо паступіла ўказанне перапісаць яго па-беларуску?

Вядзецца рамонт і знакамітай агароджы стадыёна, якая дасталася ў спадчыну ад камуністычнага дваццатага стагоддзя і, падобна на тое, перажыве першую чвэртку дваццаць першага. Яго здымаюць, але замест

таго, каб парэзаць на метал, падварваюць, бо плануюць ставіць на месца.

І апошняе. Нарэшце пафарбавалі хакейную каробку. Прычым зрабілі тое прыгожа. Замест таго, каб спаганіць спартовае збудаванне, пафарбаваўшы ў адзін якісьці колер, яго расфарбавалі ў два: сіні і белы.

Г.Станкевіч

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ЦІ З’ЯВЯЦЦА СВІНІ НА
КОМПЛЕКСЕ “СВІЦІНА”?

У Беларусі пачаліся цяжкія з забеспячэннем свінінай. Кошт на яе падскочыў амаль удвая. Многія спісваюць тое на змяншэнне пагалоўя, што знізілася з-за свіной чумы.

Свіцінскага комплексу, што размешчаны блізу вёскі Вярхоўе Бешанковіцкага раёна, у статыстычных дадзеных за гэты год няма. Ён быў цалкам ліквідаваны ў другім паўгоддзі мінулага года з-за афрыканскай свіной чумы, хаця гэта афіцыйна і не прызнавалася.

Да зімы ўсе свінакомплексы павінны быць запоўненыя, загадаў Лукашэнка 27.05.2014:

«Што гэта за праблема? Гэта ж не быка вырашціць, што яму патрэбна 18 месяцаў! Гэта ж цягам году можна ўзнавіць пагалоўе... Вы ж бачыце, людзі бегаюць: дай свініны, дзяцей карміць сёння няма чым».

Віцэ-прэм’ер Міхаіл Русы, які ва ўрадзе курыруе аграрны комплекс, паабяцаў да 1-га студзеня вырашыць усе пытанні.

Між тым свіное пагалоўе ў рэспубліцы на 1.04.2014 складала 2 296 325 галоў або 85 % ад мінулага года

паказчыка.

Экспэрт у галіне сельскай гаспадаркі Аляксандар Ярашук асобна спыніўся на дэфіцыце свініны: «Сітуацыя са знікненнем свініны ўлады спісваюць на афрыканскую чуму. Але ж яны самі прыклалі да гэтага руку. Чума была ў Беларусі ўжо тры гады. Аднак улады гэтага не прызнавалі. А як з ёй змагаўся? Мэтадамі, якія характэрныя выключна для адміністрацыйна-каманднай сістэмы.

Дарэчы, афрыканская чума сёння ёсць і ў нашых суседзяў — у Літве, у Расеі. Але ж там цэны так не падскочылі, як у нас. Таму я думаю, што не чума тут вінаватая, а дзяржаўная аграрная палітыка.

Летась прыпіскі збожжа склалі дзесьці працэнтаў 20. Чым тады карміць свіней? Паперай?! Вось і парэзалі парскаючы, не дарасціўшы іх да сапраўдных кабанцоў. А цяпер скардзімся — свініны

няма.

Да 1 студзеня аграрыі нешта адновяць. Бо свінагадоўля насамрэч скараспелая галіна. Але сельская гаспадарка, аграпрамысловы комплекс ператварыліся ў пэрманэнтную праблему. У тымлікуцяпер і для звычайных грамадзян. Можна быць упэўненымі — цэны на свініну і пасля 1 студзеня назад ня вернуцца. Дзякуй Богу, калі яны ня будуць падростаць і надалей.

У нас і так начальства грошы ня лічыць. А калі праблему рашаць штурмам, да 1 студзеня, то тым больш лічыць ня будуць. Значыць, яшчэ болей грошай пойдзе ў свінагадоўлю. У выніку і свініна, і іншыя прадукты харчавання стануць па цане яшчэ больш недасягальнымі для насельніцтва».

Г.Станкевіч
Па матэрыялах Радзеё Свабода

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ДАРОГА Ў ГІМНАЗІЮ
ЗАСТАЕЦЦА Ў
ЖАХЛІВЫМ СТАНЕ

Пасля ўчарашняга дажджу тое выяўлена падкрэслена яскрава. Калі ў сухое надвор’е сюды яшчэ можна дабрацца без асаблівых цяжкасцяў, то пасля дажджоў дарога становіцца непрыемным сюрпрызам як для кіроўцаў, так і для пешаходаў.

Мінулай восенню, пасля таго, як на нашым сайце з’явіліся фотаздымкі пра жахлівы стан дарогі, яе крыху падрамантавалі: падсыпалі пяском. І там, дзе дарогу падсыпалі, яна стаіць, не правалілася. Затое правалілася тая ўчасткі, дзе, здавалася б, усё выглядае добра.

Пры існуючай сістэме кіравання ніхто не абцяжарвае сябе заняцця капітальным рамонтам дарог і кожны год цалкам рамантаваць некалькі

вуліц, што падлягаюць тэрмінаваму рамонту. Тым больш, што недалёка ёсць пясчана-гравійныя кар’еры, дый Руба з яе даламітавым шчэбнем, лічы, пад бокам.

На любой бешанковіцкай вуліцы можна ўбачыць, як прадпрыемальныя гаспадары зрабілі сабе запас пяску. Чаго ж не хапае нашым дэпутатам-чыноўнікам, каб людзі іх успомнілі добрым словам?

Г.Станкевіч

ЧАМУ НЕ ПРАЦУЕ
“АДНО АКНО”?

Апошнім часам усё больш нараканняў выклікае абслугоўванне ў Бешанковіцкім аддзяленні АСБ “Беларусбанк”.

Раней атрымаць пенсію, аплаціць камунальныя паслугі і тэлефоны можна было ў “аднымакне”. Пераднавагоднім “падарункам” стала адмова прымаць аплату за мабільныя тэлефоны. У праз кнігу скаргаў прапаноўвала вярнуць гэту паслугу, але атрымала пісьмовы адказ, што аплату за тэлефон можна зрабіць праз “Інфа-кіёск”.

Звычайнай гісторыяй у рабоце “Беларусбанка” з’яўляецца перанакіроўванне людзей ад адной касы да другой. Нядаўна я была сведкай, як чалавек пенсійнага ўзросту з касы № 3 накіраваў у суседнюю, але і тую перад ім зачынілі на абед. Людзі, што стаялі ў чэргах, абураліся.

Але што банкірам тыя абурэнні? Яны вытрымалі

абурэнні і ад таго, хто згубіў “савецкія” зберажэнні, і ад уладальнікаў міфічных аблігацый на дэфіцытныя тавары.

Тое было зроблена на дзяржаўным узроўні, але супрацоўнікі банкаў засвоілі, што інтарэсы людзей не галоўнае, і стараюцца ад кліентаў адмежавацца. Маўляў, нам і без вас нядрэнна жывецца, мы зараз акцыянернае таварыства і самі вырашаем, як працаваць.

А людзі марнуюць час, таўкуцца ў шматлікіх чэргах і не разумеюць, што яны самі з’яўляюцца сапраўднымі ўласнікамі ўсяго багацця краіны, і таму могуць запатрабаваць павяжаць свае інтарэсы.

В. Гракун

НАША ЖЫЦЦЁ

ПЕРШЫ БЛІН
САБАКУ

Пачаўся традыцыйны чэрвеньскі абкос дарог. Зразумела, што дарогай №1 у нас з’яўляецца Мінск – Віцебск, па якой у любы момант могуць завітаць госці. І нават такія, што ўвадначас здымуць з пасады, калі штосьці не спадабаецца.

Атаму 9-га чэрвеня працоўны дэсант райвыканкамаўскіх касцоў высадзіўся ў раёне Сенненскага скрыжавання і пачаў абкос адхонаў галоўнай дарогі. Адначасна з гэтым на пагрузку травы былі накіраваны безадказныя работнікі аддзела культуры: музей, бібліятэка, музычная школа і г.д. Як распавялі тыя работнікі, працавалі яны ад сілы паўгадзіны. Ці то не было на чым вазіць, ці то не было чаго вазіць, толькі ў чарговы раз людзі, якіх адарвалі ад сваёй “няважнай” працы, прамарнавалі свой час з-за

таго, што нейкія чыноўнікі не ўгаднілі свае дзеянні.

М.Васільеў

АБ’ЯВА

• Каб атрымаць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Крывінку”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

ПАДАТКІ

«ДАРМАЕДЫ» АПЫНУЛІСЯ
НЕ ПА ЗУБАХ МЯСНІКОВІЧУ

Ўлады пакуль не плануюць ўводзіць падатак для непрацуючых грамадзян. Больш за тое, «дармаедаў» не змогуць накіраваць на прымусовую працу: «радам трэба яшчэ міліцыянта паставіць, каб ён не ўцёк, і плаціць міліцыянту зарплату».

Нагадаем, унікальная ідэя спаганяць на карысць дзяржавы грошы з грамадзян за тое, што яны не працуюць, належыць прэм'ер-міністрам Беларусі. Мясніковіч агучыў яе год таму, назваўшы колькасць патэнцыйных плацельшчыкаў - 445 тысяч чалавек. Меркавалася, што сума падатку складзе 20 базавых велічынь.

Ініцыятыву прэм'ера падтрымала міністэрства працы. Першы намеснік міністра Пётр Грушнік заявіў, што дзяржава фінансуе сістэмы аховы здароўя, адукацыі, ЖКГ, транспарту і іншых, таму дарэчы, каб «выдаткі на прадастаўленне гэтых паслуг маглі б кампенсавалася ўсімі грамадзянамі ў выглядзе выплаты розных падаткаў».

І вось, праз год, высветлілася, што ў бліжэйшай перспектыве падатак з дармаедаў у Беларусі не ўвядуць. Пра гэта 12 чэрвеня журналістам паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання фізічных

асоб міністэрства па падатках і зборах Міхаіл Расолька.

- У бліжэйшай перспектыве я не магу сказаць, што ён будзе прыняты, - цытуе Расолька FI-NANCE.TUT.BY.

Чыноўнік не ўдакладніў, на якой стадыі знаходзіцца пытанне аб падатку, паколькі яго распрацоўвае Мінпраца.

- Вельмі складана вызначыць катэгорыю грамадзян, якая павінна плаціць. Дапусцім, скончыўся тэрмін дэкрэтнага адпачынку, дзіця не зусім гатовы пайсці ў дашкольную ўстанову, атрымліваецца, [маці] з першага месяца будзе лічыцца дармаедам? - Прывеў у прыклад адну з цяжкасцяў Міхаіл Расолька. - А калі чалавек дармаед, нідзе не працуе, як з яго спагнаць падатак? [Калі] вызначаць яго на нейкую прымусовую працу, побач трэба яшчэ міліцыянта паставіць, каб ён не ўцёк, і плаціць міліцыянту зарплату.

Відавочна, такая колькасць супрацоўнікаў міліцыі бюджэт Беларусі не пацягне. Так што ідэя Мясніковіча з трэскам

правалілася.

Мабыць, адзіны чалавек у краіне, які можа шчыра знервавацца з гэтай нагоды, - спявак Аляксандр Саладуха. Раней у інтэрв'ю «Салідарнасці» ён прызнаўся, што падатак на дармаедства яму падабаецца.

А вось музыка Лявон Вольскі, чыя працоўная кніжка з 1997 года пыліцца дома, быў упэўнены: дзяржава не прымусіць яго пайсці ў вяртаўнікі.

- Хітры «народзец» хутка палічыць, што больш выгадна: фіктыўна працаваць або плаціць падатак за дармаедства, - папярэджваў ён чыноўнікаў.

Зрэшты, ва ўмовах адсутнасці сродкаў ўлады могуць нарадзіць яшчэ і не такія ідэі як падатак для непрацуючых. У дапамогу ўраду журналістка «Салідарнасці» Святлана Мяцёлкіна прапануе чалавекалюбам з урада альтэрнатыўныя варыянты, як папоўніць казну.

Вольга Слуцкая
gazetaby.com/cont/art.php

УРОКІ МАЙДАНА

ЦІ СТРАШНА ЛУКАШЭНКУ
«ВІЦЕБСКАЯ НАРОДНАЯ РЭСПУБЛІКА»?

«Такое ўражанне, што Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з вашым дакладам раней, чым мы», - жартам сказаў я вугорскаму палітологу Андрашу Рацу

Рац, эксперт па «постсаўку», у дакладзе на міжнароднай канферэнцыі «Беларусь на авансцэне Еўразіі: паміж Масквой і Кіевам», якая праходзіла з 30 мая па 1 чэрвеня ў Варшаве пад эгідай Універсітэта Лазарскага, сфармуляваў ўрокі Майдана для беларускага рэжыму.

Венгерская палітолаг на мой жарт не пакрыўдзіўся, але і на маё пытанне досыць пераканаўча, як мне здаецца, не адказаў. Аднак - пра ўсё па парадку.

Майдан: урокі для беларускага рэжыму

Такім чынам, Андраш Рац падкрэсліў, па-першае, што «Еўрамайдан не меў нічога агульнага з выбарамі». Такім чынам, адзначыў эксперт, урок № 1 для Лукашэнкі заключаецца ў тым, што для яго палітычнага рэжыму існуе шмат нечаканасцяў, масавыя выступы магчымыя не толькі ў сувязі з выбарамі.

Другі ўрок - у тым, што «гэта была рэвалюцыя грамадзянскай супольнасці», партыі на Майдане з'явіліся пазней. Так што прыгнечанне структураванай апазіцыі зусім не страхуе рэжым ад вулічных хваляванняў.

Яшчэ адзін урок: «замежнае прысутнасць не заўсёды абавязкова». Рэвалюцыю далёка не ў кожным выпадку

інспіруюць знешнія сілы, як любіць сцвярджаць афіцыйная прапаганда.

Наступны ўрок заключаецца ў тым, што «час працаваў на Майдан». Гэта значыць з пункту гледжання рэжыму пратэсты трэба душыць як мага хутчэй.

Нарэшце, стала відавочна: Расія гатовая «не толькі дэстабілізаваць сітуацыю ў суседніх краінах, парушаць мяжы, але і ганарыцца такімі сваімі дзеяннямі». Масква, адзначыў Рац, ўдасканальвае свой інструментар для ўздзеяння на суседнія краіны, стварэння там хаасу, у тым ліку шляхам інфармацыйнай вайны.

Расійскае кіраўніцтва фармуе ў блізкім замежжы ўласную пятую калону, ўкараняе агентуру, і таму, у прыватнасці, ні адзін постсавецкі лідэр не можа давацца сваім сілавікам. Гэты ўрок таксама датычыць Лукашэнкі, перакананы венгерская эксперт. Больш за тое, яго сілавая структура можа быць інфільтравана агентамі Расеі яшчэ ў большай ступені, чым гэта было ў Віктара Януковіча, мяркую аналітык.

«Як прадухіліць стварэнне Віцебскай народнай рэспублікі?» - Задаўся пытаннем Рац, маючы на ўвазе

верагодны сепаратызм на манер Данецкай, Луганскай. Сэнс яго рэкамендацый звёўся да таго, што трэба ўсяляк ўмацоўваць мяжу з Расеяй, адгароджвацца ад яе ўплыву.

Тэзіс аб "Віцебскай народнай рэспубліцы" беларускія эксперты ўспрынялі скептычна. Так, небяспека расійскай экспансіі ўзрасла, але ў Беларусі няма перадумоў для такога рэгіянальнага расколу, як на Украіне. Ёсць і іншыя моманты, якія падводзяць да высновы: калі Масква надумае прыбраць да рук нашу краіну, то сцэнар напэўна апынецца іншым, чым на Украіне.

Кансервацыя пакуль для Лукашэнкі бяспечней.

На Украіне былі непараўнальна больш шырокія базавыя ўмовы для арганізацыі масавых пратэстаў - пачынаючы ад апазіцыі ў парламенце і канчаючы грашыма алігархаў, уплывовымі медыярэсурсамі. У цэлым ўкраінскі аўтарытарызм быў значна мякчэй, чым беларускі. Лукашэнка выкарыстоўвае комплекс жорсткіх прэвентыўных мер, каб ні палітычная апазіцыя, ні трэці сектар, ні СМІ не змаглі падняць галаву.

АНЕКДОТ

Жаліцца адзін чыноўнік другому.

— Ведаеш, краду, краду, а на жыццё ўсё роўна не хапае.

— А ты крадзі яшчэ і ў другім месцы.

***

Студэнт ідзе на іспыт. Думае: "здам - нап'юся, ня здам - нап'юся". Купіў бутэльку. Сунуў у кішэнню пінжака і пайшоў здавацца. Адказвае на білет.

Выкладчык:

- Што гэта ў вас у кішэні?

- Ды так, нічога.

- Даставайце.

Студэнт дастае бутэльку, выкладчык шклянку.

Падлівае сабе і выпівае:

- Добра. Салёны агурок ёсць?

- Не.

- Шкада. А магло быць "выдатна", - запаўняе залікоўку.

***

У ваенкамаце начальнік пытаецца прызыўніка:

- Ну што, дзвесце баксаў або армія?

Прызыўнік паказвае камеру і адказвае: - Белы білет або ютуб?

цярыплівае беларусаў. Пакуль ён уяўляецца проста фенаменальным.

Другі момант: узровень страху і фаталізму. Паказальным разгромам Плошчы-2010 А.Лукашэнка (апаздзіў ўрок ад Раца) надоўга адбіў у многіх беларусаў жаданне не тое што да вулічных пратэстаў, а і да палітыкі наогул.

Украінскія ж падзеі, як адзначаюць многія эксперты, толькі ўзмацнілі ў беларускім грамадстве запыт на моцную руку, стабільнасць, лозунг якой даўно засвоены афіцыйнай прапагандай. Рэйтынг Лукашэнкі падняўся на ўкраінскіх дражджах.

На сённяшні дзень беларускі афіцыйны лідэр мяркую, што рэформы нясуць большы рызыка, чым захаванне статус-кво, падкрэсліў, са свайго боку, Карбалевіч. Рэформы, паводле яго слоў, могуць пачацца, калі кіраўнік дзяржавы палічыць, што, наадварот, рызыкі кансервацыі мацней.

Аднак тут зноў магутна абмалёўвае расійскі фактар. І пра гэта мы пагаворым у наступным публікацыі аб варшаўскай канферэнцыі.

Варшава - Менск
Аляксандр Класкоўскі
БЕЛАПАН

ПАРАШЭНКА РОБІЦЬ НЕСТАНДАРТНЫЯ КАДРАВЫЯ ПРЫЗНАЧЭНЬНІ

Мэдыямагнат — кіраўнік адміністрацыі прэзыдэнта, амбасадар у Нарвэгіі — першы памочнік прэзыдэнта, а пляменьнік старога сябра — кіраўнік Дзяржаўнага кіраўніцтва спраў.

Пра новыя прызначэньні ў вышэйшых кіроўных колах Украіны Радые Свабода пагутарыла з украінскім палітолягам, дырэктарам Інстытуту глябальных стратэгіяў і адным зь лідэраў партыі «Ўдзінны Цэнтр» Вадзімам Карасёвым.

— **Спадар Вадзім, давайце пагутарым пра кадравыя прызначэньні, якія зробіў Пятро Парашэнка. Кіраўніком прэзыдэнцкай адміністрацыі будзе заснавальнік мэдыяхолдынгу «United Media Holding group» Барыс Ложкін, вельмі багаты і ўплывовы чалавек. Ці ня прыклад гэта алігархічнага прызначэньня?**

— Абсалютна не. Ложкін — не алігарх. Ён ніколі не займаўся палітыкай. Ён рабіў свой мэдыябзнэс з нуля. Яшчэ 17-гадовым хлапчуком ён у Харкаве пачынаў выдаваць незалежныя дзелавыя навіны. Потым стварыў брэнд і часопіс «Теленеделя», а затым і цэлы мэдыяхолдынг. Ён ніколі не выкарыстоўваў палітычныя сувязі для ўзбагачэньня. Тое, што Парашэнка ўзяў яго на пасаду кіраўніка адміністрацыі прэзыдэнта, сьведчыць пра тое, што прэзыдэнт хоча абаперціся на людзей зь дзелавой хваткай, але па-за

алігархічнымі сувязямі, па-за элітнай тусоўкай, якая правіць ва Украіне апошнія 15–20 гадоў, незалежна ад фігуры і прозьвішча прэзыдэнта.

Увогуле, Парашэнка сам будзе кіраваць адміністрацыяй прэзыдэнта, Барыс Ложкін будзе займацца камунікацыяй, мэдыямі і піярам. Адміністрацыя прэзыдэнта ва Украіне і Беларусі — гэта розныя інстытуты. У Парашэнкі, у адрозьненьне ад Лукашэнкі, няма кантролю над элітамі, над выканаўчай уладай, над парлямэнтам. Адзіны кантроль, які ён зараз можа атрымаць, — кантроль над мэдыямі як сацыяльнымі інстытутамі. Ва Украіне мэдыі — гэта асобны сацыяльны інстытут, у адрозьненьне ад Беларусі і Расеі. Таму цяпер Парашэнка хацеў бы ўзяць мэдыі пад свой шчыльны ўплыў. Для гэтага яму патрэбны Барыс Ложкін.

— **Гэты чалавек шчыльна працаваў з расейскімі выданьнямі. Чаму гэта не адбілася на выбары Парашэнкі?**

— Сапраўды, Барыс Ложкін ствараў свой холдынг на афіліяваных сувязях з расейскімі выданьнямі. Ён ствараў брэнд "Комсомольская правда в Украине", "Аргументы и факты в Украине", «Известия в Украине» ды

іншыя. Такім чынам, можна зрабіць выснову, што Парашэнку ня важна, які перад ім чалавек — заходнеўкраінскі ці ўсходні. Яму галоўнае, каб была дзелавая хватка. А тое, што ён узяў чалавека, які ствараў брэнд у супрацы з расейскімі выданьнямі, толькі падкрэсьлівае, што для яго важныя не ідэалыгічныя «фішкі» і непаразумеьні, а выключна прагматыка, дзелавая хватка і ўпэўненасьць у сваім партнэры. А Барыс Ложкін — яго даўні мэдыяпартнэр.

— **Што можаце сказаць пра прызначэньне першага памочніка прэзыдэнта? Ён будзе амбасадар у Нарвэгіі...**

— Тое, што ён сваім першым памочнікам зробіў дыплямата Юрыя Анішчанку, які быў амбасадарам у Нарвэгіі, сьведчыць пра тое, што Пятро Парашэнка не жадае, каб ягоны першы памочнік быў «завязаны» на нейкія элітныя групы і кланы. Парашэнка проста, можна сказаць, «выпісаў» чалавека з-за мяжы. Амбасадар у Нарвэгіі — гэта чалавек, далёкі ад сталічнай элітнай тусоўкі. Парашэнка ня хоча абапірацца на алігархічны кансэнсус.

— **Ваенны аналітык Дзьмітры**

Тымчук вінаваціць новага прэзыдэнта ў адсутнасьці ініцыятывы што да сілавога блёку і кіраўніцтва антытэрарыстычнай апэрацыі. Ці рыхтуюцца прызначэньні ў гэтай сфэры?

— Пятро Парашэнка вельмі сур'ёзна займаецца пытаньнямі абароны. Ён прапанаваў пасаду міністра абароны Анатолю Грыцэнку, чацьвёртаму на гэтых прэзыдэнцкіх выбарах, былому міністру абароны ў 2005–2007 гадах. Вядома, калі будуць датэрміновыя парлямэнцкія выбары, то Грыцэнка можа не пагадзіцца на пасаду. Але Парашэнка вельмі шчыльна займаецца пытаньнямі абароны, гэта тое, што ён зараз робіць. Можна сказаць, што дзеля гэтага яго і абралі на прэзыдэнта, каб ён заняўся пытаньнямі бясьпекі і абароны. Увогуле, усе кадравыя прызначэньні вельмі нестандартныя, але адначасна вельмі талковыя. Я лічу, што гэта добры знак, знак таго, што прэзыдэнцтва Парашэнкі мае шанец на посьпех. Увогуле, ён чалавек зь дзелавой хваткай, кампэтэнтны, асабліва калі параўноўваць з папярэднімі прэзыдэнтам.

“Радые Свабода”

ПРАДПРЫМАЛЬНІЦКІ РУХ

ЗАЛАТЫ ВЕК ЧАЎНАКОЎ ПАДЫШОЎ ДА КАНЦА

Нашумелы ўказ № 222 па рэгуляванні дзейнасьці ІП падзяліў прадпрымальніцкі рух: адны рады паслабленьням, іншыя рыхтуюцца закрываць свае гандлёвыя кропкі і выходзяць на забастоўкі. Так што ж на самай справе будзе з 60 тысячамі ІП, якія сёння б'юць у набат з-за прэзідэнцкага ўказу?

Нагадаем, дакумент абавязвае ІП - плацельшчыкаў адзінага падатку з 1 ліпеня 2014 г мець дакументы, якія пацвярджаюць набыццё ўсіх тавараў, якія рэалізуюцца, у тым ліку што ўвоззяцца з краін Мыйтнага саюза (МС). Да 1 сакавіка 2015 г для ІП устаноўлены пераходны перыяд. На працягу гэтага часу прадпрымальнікі могуць распрадаваць набытыя ў краінах МС да 1 ліпеня 2014 года рэшткі тавараў без суправаджальных дакументаў.

Кіраўнікі Беларускага саюза прадпрымальнікаў і Мінскага сталічнага саюза прадпрымальнікаў і працадаўцаў назвалі ўказ "прагрэсіўным" і «кампрамісным».

Аднак прадстаўнікі прадпрымальніцкага аб'яднаньня "Пэрспэктыва" ацанілі ўказ негатыўна. На іх думку, у цяперашніх умовах выканаць патрабаванні ўказа немагчыма, бо паранейшаму ўзнікаюць праблемы з атрыманнем патрэбных дакументаў у пастаўшчыкоў. 5 чэрвеня прадпрымальнікі Віцебска, Магілёва, Бабруйска і шэрагу іншых гарадоў правялі аднадзённы страйк, аб'яцваючы з 1 ліпеня наогул не выйсці на працу.

Пра тое, чаму прадпрымальнікі па-рознаму глядзяць на адзін і той жа ўказ, інтэрнэт-газета Naviny.by паразмаўляла з кіраўніком Мінскага саюза прадпрымальнікаў і працадаўцаў Уладзімірам Карагіным.

- **Кажучы пра ўказ № 222, вы назвалі яго прагрэсіўным. Але некаторыя вашы калегі прадпрымальнікі з такім падыходам не згодныя і нават зладзілі забастоўкі. Чым тлумачыцца такая розніца ў падыходах ўнутры прадпрымальніцкага руху?**

- Рэалізму. Мы на працягу сямі гадоў змагаліся за тое, каб вярнуць прадпрымальніку права наймаць наёмнага работніка па-за круга сям'і, каб

быць рэальным прадпрымальнікам. Гэта вельмі важнае патрабаванне, якое мы прасоўвалі з году ў год, і яно тычыцца не толькі тых 60 тысяч прадпрымальнікаў, якія працуюць у галіне гандлю - на рынках і ў гандлёвых цэнтрах, яно закранае больш за 250 тысяч чалавек.

Многія з іх выдатна разумеюць, што з 1 ліпеня пойдзе інтэнсіўнае наступ гандлёвых сетак, будзе вялікая канкурэнцыя. Залаты век індывідуальных прадпрымальнікаў, якія займаюцца ўвозам у торбах тавараў, падышоў да канца з-за эканамічных прычын. 21-е стагоддзе - стагоддзе сеткавага гандлю, дробнага, сярэдняга і буйнога опту, сеткавай розніцы. У краіне ўжо існуе 30 такіх сеткавых структур.

Мы ведаем ужо падпісаныя планы па інвестыцыйных праграмах у рэгіёнах, планы развіцця гарадоў, мы ведаем, якія рынкі і гандлёвыя цэнтры ў Мінску ў бліжэйшы час спыняць сваё існаванне.

- **Якія?**

- Я не маю права гэта казаць. Але многія самыя вядомыя, буйныя і зыхадпаведнасьці з горадабудаўнічымі планамі ўжо не будуць працаваць. Інвестары ўжо думаюць па-іншаму, на тэрыторыі рынкаў будуць аб'екты лагістыкі, дробнага опту і г.д.

Другі момант. Ёсць патрабаванне партнэраў Беларусі па Мыйтным саюзе, каб Беларусь не садзейнічала развіццю ценявы эканомікі саюза трох краін. Гэта жорсткае патрабаванне, якое на кансультацыйных саветах прасоўвалі у тым ліку і сілавая структура. На працягу многіх гадоў у Беларусі было дастаткова ліберальнае стаўленне да выканання закона аб абароне правоў спажываўцоў. Гэты перыяд падышоў да канца. Мы імкнуліся яго адцягнуць, як маглі. Праца бізнес-асацыяцыі, бесперапынныя перамовы з уладам, просьбы гэта перанесці на паўгода, на год. Я сам ездзіў у Маскву,

Астану, мы гэта абмяркоўвалі на ўзроўні трох краін. Мы і спасылаліся на тое, што яшчэ няма аптовых сетак, гандлёвых баз, ёсць праблема занятых людзей, іх сем'яў.

Гэтыя ўсе нашы аргументы растварыліся ў апошні час. У нас мільён працоўных рук не хапае сёння ў бізнэсе. Няма каму працаваць у гіпермаркетах, на касах, складах, на базах, не хапае кіроўцаў грузавікоў. То бок, у нас фізічна не хапае людзей у эканоміцы. У нас няма праблемы беспрацоўя.

Ёсць праблема канкурэнцызаванасці. І канкураваць можа добра арганізаваная, эшаланаваная гандлёвая структура, а не маленькі чалночнік.

- **А што рабіць сёння гэтым людзям?**

- Аб'ядноўвацца. Сёння павінны і могуць стварацца гандлёва-закупачныя кааператывы, якія размяркуюць паміж сабой выдаткі на дастаўку тавараў, адбор тавараў, клопаты па сертыфікацыі, выкананню тэхрэгламентаў, якія мы таксама паспрабавалі за гэты год перакласці на буйны сектар эканомікі. У ходзе работы рабочай групы (па рашэнні пытанняў індывідуальных прадпрымальнікаў, якія гандлююць таварамі легпрама. - БелаПАН) з Пятром Пракаповічам, з прэм'ер-міністрам, мы дамагліся максімум таго, што знаходзіцца ў кампетэнцыі ўрада, мыйтнага камітэта, міністэрства па падатках і зборах. Яны ўжо не маюць права ісці на саступкі. Гэта наднацыянальнае рэгуляванне.

- **Ваш прагноз, што будзе з гэтымі незадаволенымі прадпрымальнікамі?**

- Іх колькасць скароціцца, таму што яна штучна стваралася. Шматлікія прадаўцы сёння не прадпрымальнікі, ніколі імі не былі ні па духу, ні па кваліфікацыі. Проста былыя ўладальнікі іх зрабілі прадпрымальнікамі. Ім трэба ўзбуйняецца, наладжваць гандлёвыя сеткі, ланцужкі паставак. Асобныя з іх змогуць працягнуць працу. У першую

чаргу тыя, у якіх ёсць ўстойлівая сетка спажываўцоў. 20% прадпрымальнікаў наогул гандлююць толькі беларускімі таварамі.

Масавы пласт прадпрымальнікаў, якія працавалі на рынку, адчулі, што змяніліся густы і перавагі насельніцтва. Беларусы пацягнуліся да брэндавых таварах, высокай ступені якасці, з высокімі гарантыямі, куплі тавараў у крэдыт, дастаўцы на дом.

- **Гэта значыць, вы прагназуеце рост беспрацоўя?**

- Мы, вядома, прагназуем, што адсоткаў на 40 скароціцца колькасць гэтых прадпрымальнікаў. Але я падкрэсліваю, многія стануць наёмнымі работнікамі. Але намаганне над сабой, вядома, прыйдзеца прыкласці. Але дзеючым суб'ектам гаспадарання і так даводзіцца перабудоўвацца пад зменлівую кан'юнктуру рынку кожныя два-тры гады.

Мы разумеем, гэтыя людзі шмат зрабілі. Насыцілі рынак таварамі ў момант дэфіцыту. Але сёння няма таварнага дэфіцыту, ёсць вялікая канкурэнцыя. І яна вырасце яшчэ ў разы зараз, калі знятыя мяжы паміж Расіяй і Беларуссю.

Так, гэта вялікая бяда, што наш прадпрымальнік імкнецца купіць тавар не ў аптовым звяне Расіі, а ў рознічным. А рознічны прадпрымальнік, ды яшчэ незаконны, які не выдае ніякага чэка і не гарантуе якасці тавару, ён і ў Расіі па-за законам.

- **Як вы думаеце, забастоўка дасць нейкі вынік?**

- Не. Наўрад ці нейкія забастоўкі дадуць вынік. Я лічу, што прадпрымальнікі павінны дзейнічаць прадпрымальніцкімі метадамі. Забастоўка - гэта форма пратэсту наёмных работнікаў заўсёды ва ўсім свеце. Наш урад вычарпала мяжа сваёй кампетэнцыі па гэтым пытанні.

Арцём Шрайбман